

7. Beinleiðis skattur í Føroyum verður at áleggja sum skattur til landskassan (løgtingskassan) ella skattur til kommunurnar. Tær nærri ásetanir um hetta verða gjörðar av lögtinginum, harundir hvør ið er skattskyldugur, hvussuleiðis og í hvørjari hædd skattarnir skulu verða álagdir og kravdir. Kortini skulu skattareglurnar ikki í nökrum munandi sniði ganga imóti teim príncippum, sum liggja undir teirri vanligu donsku skattaloggávu.

Obeinleiðis skattur og avgiftir ásetast av lögtinginum og fara í landskassan.

Løgtingið hevur heimild at ráða yvir hesum inntøkum.

8. Givið verður lögtinginum myndugleika at geva rættshandskriftir og aðrar ásetanir av löggevuligum og fyriskipanarligum sniði fyrri serlig føroysk víðurskifti, har fyriskipan ikki ber við sær útreiðslur fyrri statskassan og ikki nerver ríkið. Við henni undir petti 2 nevndu lóg verður nærri sagt, hvørji óki lögtingið heinan vegin yvirtekur, og møguleiki verður givin fyrri, at lögtingið undir teim givnu treytum seinni kann yvirtaka enn fleiri í lógini nærri nevnd óki.

9. Tær av ríkismyndugleikunum gjördu lógir, o. a. skulu fyrst kunnast í gildi í Føroyum aftaná, at lögtingið hevur haft høvi til at geva teim ummæli sítt, møguleika við teimum broytingum, ið standast av víðurskiftanna náttúru. Undantak frá hesari vanligu reglu megu to verða gjörð fyrri grundlógir, figgarlógir, statslógir og aðrar lógir, sum sambært teirra sniði og lyndi ikki kunnast koma inn undir tilfara ávæðing, ella sum sambært ráðharrans metan ikki kunnast biða eftir lögtingsins ummæli.

10. Sambært ásetanir av ríkisjættanarmyndugleikum verður sum higar til á figgarlógini givið jætjanir til social og mentunar endamál til uppbyggjan av vinnulívunum og byggjan av havnum og vegum o. t.

11. Við skrivan av donskum passi og nationalitetsprógvi til Føroyingar verður sett „Føring“ aftaná „Dansk“ og „Føroyar“ aftaná „Danmark“.

12. Umsitanir er lögð undir eitt ráð (landsstýrið) við ríkisumboðsmanninum sum formanni og lögtingsins landsnevnd uppá 4 limir. Landsnevndarformaðurin, ið verður valdur av lögtinginum, er næstformaður í landsstýrinum.

Undir víðgerðini av teim málum, sum einans víðvika teim ókjum, sum sambært petti 2 eru lögð undir lögtingið, førir landsnevndarformaðurin forseti, og avgerðin verður tíkin av landsnevndini, meðan ríkisumboðsmaðurin hevur heimild til at luttaka í samráðingunum. Verður atkvøðugjavn í landsnevndini, er formannsins atkvøða avgerandi.

I málum, sum bert víðvika teirri statsrættsliga umsitan, tekur ríkisumboðsmaðurin avgerðina, meðan limir av landsnevndini eiga rætt til at krevja at luttaka í víðgerð av málunum.

Oll onnur mál verða at avgera av tí samlaða landsstýrinum.

13. Ríkisumboðsmaðurin, dómarin og fútin og teirra hjálparmenn verða ásettir av statinum. Ásetan av statsnestamumnum verður lögð undir landsstýrið.

14. Roynt verður við stals og føroyskari finansieran at gera ein føroyskan kreditstovna í staðin fyrri kreditfélag. Hesin stovni umsitur lánvirkir hjá tí almenna í Føroyum.

15. Gjört verður møgulegt hjá Føroyingum at fáa beinleiðis meðvirkun, tá ið gjögnum uttanríkisnestasturnar verður gjörður handilssáttmáli, sum hevur serliga interessu fyrri tað føroyska vinnulívið, í fyrstu syftu fiskivinnuna.

Til 1.

Samráðingarnar um stjórnarskipanarhættin ganga út frá tíðini undan 1940. Hesa fatanina vóru allir limirnir í bæði ríkisstýrisins og lögtingsins samráðingarnarvevnd samdir um, samanber Th. Petersens røðu síðu 5 í 14. upprittinum av teim munnligu samráðingunum við ríkisstjórnina.

Seinasta stykki sigur tað sama sum ríkisstýrisins tilsoyn til tað føroyska fólkið, at samvinnan við Danir skal byggjast á fullt frælsi og fullan sjálfavgerðarrætt.

Til 2.

Hin føroyski meirlutin hevur týðiliga framhættið ynski um at fáa lögtinginum löggevulvöld í øllum økjum, har Føroyingar hava tikið sær ta fullu figgarligu og umsitingarligu ábyrgd. Men tá orðafarið í grundlógini ikki loyvir hesum, er tað neyðugt, at Danir geva Føroyingum fasta tilsoyn um at vera teim til hjálpar at fáa grundlógina broytt, soleiðis at Føroya Løgting verður löggevulvöld, og at í grundlógini verður skrásett tað frælsi og tann rættur til sjálfstýri, sum í teirri nýggju skipan verður boðið Føroyingum.

Til 3.

Neyðugt er, at Føroyingar vísja sær hina størstu ávirkan av ríkisdagsins víðgerð av øllum felagsmálum. Skipanin, ið hevur verið higar til við einum føroyskum ríkisdagsmanni, har í sær møguleikan fyrri einari einstáttari partapolitiskari ávirkan. Hetta trolíð verður bót við at geva teimum tveimum størstu flokkunum umboð á ríkisdegi, sum sjálvandi harvið fáa eina meira fjølbroytta føroyska framlög av teim føroysku hugsjónum og stöðum.

Til 4.

Flaggið verður góðtikið sum fjóðskaparins tekin.

Henda skipan av flaggmálum má haldast at verða ein nýttandi semingarskipan, hon góðtekur rættin hjá tí einstaka at nýta eitt av teimum tveimum flögum, hitt føroyska ella hitt danska, soleiðis sum hin fjóðskaparliga kenslan nú er.

Til 5.

Hin fulla javnsetan og tryggjan av tí føroyska og danska málsins rætti og rökjan loysir málsins stríð og gevur teim tveimum málum tann sess, sum fólksins mentunarligu og figgarligu krøv gera neyðuga.

Til 6.

Fyrri framhædd av samfelagslívunum er neyðugt, at tær lógir, fyriskipanir, lýsingar og kunngeranir, sum higar til hava verið í gildi, framvegis verða í gildi, til tess tær verða broyttar á lögligan hátt.

Til 7.

Føroyar fáa við hesum tað fulla figgarliga sjálfstýri við tað, at Føroya Løgting fær megi til at fara allar inntøkuleiðir, sum eru nýttandi í einum nútímans samfelagi og sum færu er á at ganga fyrri at frenja fólksins mentunarliga, sociala og figgarliga vøkstur og mennan.

Til 8.

Her verður hugsað um eina serliga heimildarlóg, ið gevur Føroya Løgtingi ein skrásettar fastan myndugleika til innan fyrri áli áki í Føroyum at yvirtaka ta figgarligu, umsitingarligu og stömeningarlugu ábyrgd við rætti til at gera rættshandskriftir og fyriskipanarligar náttúru.

Sum framhættið er hitt fulla löggevulvöld tað, sum príncipielt verður ynskt, men hetta kann ikki

fáast uttan við broyting av grundlógini, og er tað tí neyðugt at fáa nevndu heimildarlóg, til tess vit verða at fáa ta undir petti 2 ynsktu grundlógarbroyting.

Til 9.

Við taka tað sum givið, at hin danski ríkisdagur og ríkisstjórn vilja hava sum fasta reglu ikki at seta nakra lóg í gildi fyrri Føroyar uttan lögtingsins góðtakan. Undantök frá hesum megu einans kunnast henda í víðurskiftum, sum eru so vorðin, at tað ikki kann verða óðrevið, og tilfakar neyðlógir megu altíð verða bráðfengis.

Til 10.

Føroya aðalstöða má verða tann, at Føroyar royna sjálvar so langt sum møgulegt at greiða tær umsitingarligu, vinnuligu og socialu útreiðslur. Men so leingi vit ikki orka hesa uppgávu, er tað heilt neyðugt, at vit fáa uppskyoyti frá statinum.

Til 11.

Her er einans talan um skrásetan av teirri skipan, sum longu er í gildi, og sum hevur sýnt seg at verið nýttlig.

Til 12.

Umsitanin verður við hesari skipan veruliga givin Føroyum.

Til 13.

Meðan semja kann vera um, at ríkisumboðsmaðurin, dómarin, fútin og teirra hjálparar verða settir av statinum, verður hildið náttúrligt, at landsstýrið setir hinar statsnestastumennir í Føroyum við tað, at landsstýrið má haldast at verða betri fyrri víðvikið á staðisligum kunnleika til tær serligu føroysku víðurskifti, krøv og náttúru enn menn í Danmark. Landsstýrið er soleiðis tann stovni, sum best er fúru fyrri at meta ávikandi persóna dugleika og hegni til at loysa ávikandi embætti uppgávur og skyldu.

Til 14.

Soleiðis sum figgarvíðurskiftini rætt nú eru, serliga víðvikiðandi tí at bota um búvíðurskiftini er setan á stovn av einari kreditstöðu neyðug. Eisini er frongt til at leggja umsitanina av lánvirkunum hjá tí almenna í Føroyum í eina miðstöðu.

Til 15.

Við meðvirkun skilst t. d.:

1. Settur verður Føroyingur í uttanríkisministerið sum ráðgevari í serligum føroyskum víðurskiftum.
2. Møgulegt eigur at verða sett „attachéir“, ið serkøin eru í føroyskum víðurskiftum við donsku konsulatini.
3. Rætt til at áseta serligar føroyskar handils- og vinnulívsumboðsmenn í teim londum, har Føroyar hava stórar handils- og vinnulívinteresser.
4. Rætt til at senda samráðingarnavendir til lond, har Føroyar hava stórar handils- og vinnulívinteresser til Føroyinga vegna at gera serligar kvota, handils- og vinnulívssáttmálar, to soleiðis at sáttmálarin skulu góðkennast av danska ministeriinum (uttanríkisministeriinum).

Uppskotið frá javnaðarmonnum verð sum sagt felt. Allar javnaðarmanna semingarroyndir lógu so statti í sori, vónsviknar.

I stjórnarloysi kunnst to Føroyingar ikki verða liggjandi.

Nú var so einki at gera uttan at lata fólkið velja millum loysing og ríkisstjórnaruppskotið, ið enn ikki vóru feld á lögtingi.

Hóast ríkisstjórnaruppskotið ikki kann sigast at ganga so langt og vera so avklárað sum

javnaðarflokksins semingaruppskot, má tað sigast at ganga okkara frælsiskrøvum langt á móti og vera hitt frælsasta tilbøð, ið nakrantíð er komið til Føroyingar frá Dönum. Javnaðarflokkurin ræðir tí øllum Føroyingum til heldur at taka við tí enn at fara aftur til 1939 skilið ella vera fyrri loysing, sum okkara land og fólk rætt nú ikki eru búgvín, útgjörd og fyririkað at taka.

I Tórshavn, 6. aug. 1946.

P. M. Dam.

M/S ARUSA

fermir í Keypmannahavn um 12. til 15. august til Føroya.

P/f Skipafelagið Føroyar.

Lýsing

Skarðhamar fjarritar í dag, at Ministry of Food nú sigur frá hámarksprisinum, ið koma í gildi 10/8 at tær verða óbroyttir fyrri allan ísfisk uttan avhøvdaðan tosk og uppsa, hvørs prisir verða ávikavíst 5 sh 3 d og 3 sh 9 d pr. stone.

Tórshavn, 7. aug. 1946.

Útflutningsnevndin.

Føroya Fólkaháskúli

Vetrarskúli fyrri dreingir verður frá 1. okt. til 28. febr. Teir, ið ætla sær á skúlan, kunnst søkja um styrk hjá amtinum innan 1. sept. Nærri frágreiðing hjá Jóhannesi av Skarði, tlf. 243.

Føroya Sjóvátrygging

Skip - motorbátar

útróðrabátar - vøur

verða tryggjað

Telf. 372

CEMENT

RAPID
PORTLAND (Isbjørn)

MURSTEN
MELKALK

Valdemar Lützen

Barnahjálpin!